

Regnskapsføring av finansielle eiendeler og forpliktelser – høringsutkast til Norsk Regnskaps Standard

Nyheter:

[Virkeområde og ikrafttredelse](#)

[Nærmere om regnskapsføring av sikring](#)

[Konsekvenser av standardens sikringsregler](#)

[Fordeler](#)

[Ulemper](#)

[Utbyttegrunnlag](#)

[Øvrig tema omtalt i standarden](#)

[Oppsummering](#)

[Kontaktpersoner](#)

Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) har i mai 2008 gitt ut et høringsutkast til regnskapsstandard for regnskapsføring av finansielle instrumenter. Formålet med standarden er på enkelte områder å gi en beskrivelse og regulering av regnskapsføring av finansielle eiendeler og forpliktelser, samt å gi kriterier og regningslinjer for regnskapsføring av sikring. Det forventes at standardens regler for regnskapsføring av sikring vil medføre endring i praksis for mange foretak i energibransjen. Det er derfor viktig at en så raskt som mulig gjør en vurdering av hvilke konsekvenser standarden kan medføre.

Virkeområde og ikrafttredelse

Høringsutkastets virkeområde omfatter de foretak som følger regnskapslovens ordinære regler, og gjelder således ikke for foretak som legger **NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak** til grunn for sitt regnskap. Høringsutkastet legger til grunn at en eventuell standard skal anvendes for regnskapsår som starter **1. januar 2009** eller senere, men det oppfordres til tidligere anvendelse. Høringsutkastet har høringsfrist 1. september 2008.

Nærmere om regnskapsføring av sikring

Det følger av regnskapsloven at ved sikring skal gevinst og tap regnskapsføres i samme periode. Dersom et foretak for eksempel har inngått en finansiell salgskontrakt på Nord Pool som skal sikre kontantstrømmer fra salg av fremtidig kraftproduksjon, innebærer dette at gevinst eller tap på Nord Pool (*sikringsinstrument*) sammenstilles med gevinst eller tap på det fremtidige salget (*sikringsobjekt*). Praxis har for mange foretak vært at sikring ved denne typen transaksjoner blir reflektert ved at Nord Pool-salgskontrakten har vært holdt utenfor regnskapet og ikke regnskapsført før kraftsalget blir regnskapsført. I tillegg har det i begrenset grad blitt stilt krav til dokumentasjon knyttet til regnskapsføring av sikringstransaksjoner.

Høringsutkast til standard stiller en del krav som må være på plass for å kunne reflektere sikring regnskapsmessig:

- Det forutsettes at det ligger til grunn en sikringsstrategi som er godkjent av foretakets styre.
- Det stilles eksplisitte krav til dokumentasjon av sikringsrelasjoner; hvilken type sikring, hvilken risiko som skal sikres, hva som er sikringsinstrument og sikringsobjekt.
- Foretaket må kunne sannsynliggjøre at sikringsinstrumentet er effektivt til å sikre en identifisert risiko. Dvs. foretaket må sannsynliggjøre at kontantstrømmer fra eller verdiendringer på sikringsinstrumentet effektivt motsvarer kontantstrømmer fra eller verdiendringer på sikringsobjektet (Eksempel: Dersom tidspunkt for forfall på Nord Pool-kontrakt avviker betydelig fra tidspunkt for sikret kraftsalg, kan det reises tvil om Nord Pool-kontrakten er effektiv i å sikre kraftpriserisikoen knytte til det aktuelle salget.)

I henhold til høringsutkastet vil kontantstrømsikring reflekteres ved at sikringsinstrumentet (eks. Nord Pool-kontrakt) vurderes til virkelig verdi i balansen, og både realiserte og urealiserte gevinster og tap periodiseres midlertidig i egenkapitalen og

resultatføres når det underliggende sikringsobjektet (eks. kraftsalget) påvirker resultatregnskapet. Dersom en sikring av en forventet transaksjon senere fører til innregning av en ikke-finansiell eiendel (feks ved kjøp av anleggsmidler) eller ikke-finansiell forpliktelse, kan foretaket reklassifisere gevinster eller tap regnskapsført direkte i egenkapitalen og inkludere disse i den balanseførte verdien av eiendelen eller forpliktelsen.

Virkelig verdi-sikring reflekteres ved at sikringsinstrumentet og sikringsobjektet vurderes til virkelig verdi, og gevinster og tap skal resultatføres (eks. renteswap benyttes for å sikre lån med fast rente for endringer i markedsrente).

Regnskapsprodusenter som er kjent med International Financial Reporting Standards (IFRS) vil se at hovedprinsippene i standarden er i samsvar med det som følger av IFRS. Vi oppfatter likevel at kravene som følger av standarden er mindre stringente enn de som følger av IFRS. Dette kan medføre ulik regnskapsmessig behandling sammenlignet med IFRS.

[Til toppen](#)

Konsekvenser av standardens sikringsregler

Standarden vil som nevnt antas å innebære en endring av praksis for mange energiselskaper. Det er også verdt å merkes seg at nettopp sikring av fremtidig kraftkjøp og kraftsalg antas å være blant de mer komplekse sikringsrelasjoner å reflektere regnskapsmessig. Det kan således være ulike oppfatninger om hvorvidt en endring i praksis på området er bra eller ikke.

[Til toppen](#)

Fordeler

Det kan være en fordel at kravene til alltid å balanseføre sikringsinstrumentet medfører at denne typen eiendeler og gjeld blir reflektert i balansen. Kontantstrømsikring blir reflektert

både som eiendel/gjeld og egenkapital. Dette gir også incentiver til å gi nyttige opplysninger om etablerte sikringsrelasjoner i noter.

Vi oppfatter videre at dokumentasjonskravene kan bidra til at enkelte foretak må ha et mer bevisst forhold til de sikringstransaksjoner som inngås. Kravet til å sannsynliggjøre sikringseffektivitet medfører at foretakene må gjøre vurderinger av hvorvidt et sikringsinstrument faktisk er egnet til å redusere den identifiserte risiko. Feilaktige sikringsvurderinger kan påføre foretaket risiko, og mer stringente dokumentasjonskrav kan således bidra til å redusere foretakets risiko.

[Til toppen](#)

Ulemper

Ulempen med standarden er først og fremst at foretak som ønsker å reflektere sikring regnskapsmessig, kan få (betydelig) merarbeid knyttet til utarbeidelse av dokumentasjon knyttet til foretakets sikringsrelasjoner. Standarden krever videre at identifisert ineffektivitet skal resultatføres. Slik dette er formulert i høringsutkast til standard vil dette innebære at foretakene må måle ineffektivitet i sine sikringsrelasjoner noe som kan være en krevende oppgave. Det også verdt å merke seg at det ikke foreligger noe unntak fra disse reglene for sikringsrelasjoner mellom foretak i samme konsern, slik at også disse sikringsrelasjonene må dokumenteres i relasjon til de respektive selskapsregnskapene.

[Til toppen](#)

Utbyttegrunnlag

Vi oppfatter at anvendelse av standarden i enkelte tilfeller kan gi opphav til et annet utbyttegrunnlag enn det en hadde oppnådd etter gjeldende praksis. Dette avhenger imidlertid av hvilken type sikring som anvendes og hvordan foretakene tidligere har reflektert sikring.

[Til toppen](#)

Øvrig tema omtalt i standarden

Øvrige tema som er behandlet i standarden oppfatter vi å være nyttige som en veiledning til å anvende de grunnleggende regnskapsprinsippene på finansielle eiendeler og forpliktelser. Selv om vi oppfatter at denne delen av standarden i begrenset grad vil gi grunnlag for endring i god regnskapsskikk, er det likevel to forhold vi ønsker å gjøre spesielt oppmerksom på.

For det første etableres en "holdt til forfall" kategori for det formål å vurdere behov for nedskrivning for enkelte typer finansielle anleggsmidler som eksempelvis obligasjoner. Det følger av standarden at et verdifall på disse anleggsmidlene normalt kan anses å være forbigående når foretaket har til hensikt og har evne til å holde instrumentet til forfall. Finansielle anleggsmidler som kan være omfattet må blant annet ha faste betalinger og et fast forfall.

For det andre følger det av standarden at valutaterminer skal regnskapsføres til virkelig verdi, mens alle andre valutaderivater *kan* regnskapsføres til virkelig verdi. Vi oppfatter at dette gir grunnlag for utvidet adgang til å regnskapsføre valutaderivater som eksempelvis alle valutaopsjoner til virkelig verdi.

[Til toppen](#)

Oppsummering

Vi oppfatter at standardens regler knyttet til sikring vil være relevant for mange energiselskaper da den kan medføre betydelig endring i praksis. Det er videre viktig å være oppmerksom på at standarden er foreslått tatt i bruk innen kort tid. Det er derfor viktig at selskaper der dette er relevant tar seg tid til å sette seg inn i standarden tidligst mulig for å få oversikt over potensielle konsekvenser og identifisere eventuelle påkrevde endringer i rutiner og regnskapsføring.

Høringsutkastet kan leses [her](#).

[Til toppen](#)

Kontaktpersoner

Ta gjerne kontakt med Deloitte sine spesialister innen kraftbransjen:

Grete Elgåen
Partner Audit &
Advisory
23 27 92 24

Trond Edvin Hov
Partner Audit &
Advisory
23 27 92 59

Sondre Aannø
Senior Manager
23 27 93 65

Bente Sverdrup
Partner Audit &
Advisory
23 27 93 63

- ©2008 Deloitte AS. All rights reserved.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in 140 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's 150,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

Deloitte's professionals are unified by a collaborative culture that fosters integrity, outstanding value to markets and clients, commitment to each other, and strength from cultural diversity. They enjoy an environment of continuous learning, challenging experiences, and enriching career opportunities. Deloitte's professionals are dedicated to strengthening corporate responsibility, building public trust, and making a positive impact in their communities.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a Swiss Verein, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its member firms.